

Speciale Studie 20

Uitgebreidere studies

VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

De opstanding der doden

Door Otis Q. Sellers,
Bijbelleraar

Noot van de redactie: Deze zes boodschappen werden in april 1943 uitgezonden via radiostation WAIT in Chicago. De inhoud ervan is als volgt:

- De opstanding der doden
- Gods woord over de aard van de mens
- Gods woord over de dood
- Dood, begrafenis en opstanding
- Wat zegt de Schrift?
- De opstanding van Christus

De opstanding der doden

In deze uitzending breng ik de eerste van een reeks van zes boodschappen over de grote Bijbelse waarheid van de opstanding der doden. In deze boodschappen zal er grote zorg worden besteed aan het zeer nauwkeurig gebruik van woorden en termen, om zo de vermaning van Paulus in II Timotheüs 1:13 (St.Vert.) na te leven: **“Houd het voorbeeld der gezonde woorden”**.¹

De grote waarheid van de opstanding der doden is een goddelijke waarheid. Deze is niet te vinden in de religies van de mens of in zijn godsdienstige overtuigingen, tenzij die op de een of andere manier door het Woord van God zijn beïnvloed. Deze waarheid is eigen aan het Woord van God alleen. Daarom moeten deze zaken worden gepresenteerd in volledige overeenstemming met het grote principe dat in **I Corinthiërs 2:13** duidelijk wordt gemaakt: **“Hiervan spreken wij dan ook met woorden, die niet door menselijke wijsheid, maar door de Geest geleerd zijn, zodat wij het geestelijke met het geestelijke vergelijken.”**

Onder mensen zien we dat de uitdrukking “de opstanding van het lichaam” voortdurend gebruikt wordt. Deze uitdrukking komt nergens voor in het Woord van God. De uitdrukking die consequent in de Bijbel wordt gebruikt, is “de opstanding der doden”. Dit leert ons dat het de doden zijn die worden opgewekt en niet slechts een deel van de mens dat ‘het lichaam’ wordt genoemd.

Door aan te dringen op het gebruik van de door God ingegeven woorden “de opstanding der doden” bedoel ik niet dat ik geloof dat de opstanding niet letterlijk en werkelijk is. Ik geloof wel degelijk dat de mens werkelijk, letterlijk en lichamelijk uit de dood wordt opgewekt. Maar aangezien het de mens is die sterft, is het ook de mens die uit de dood wordt opgewekt.

We mogen nooit toestaan dat iemand de woorden van ons afneemt die God heeft gebruikt, om vervolgens de woorden in onze mond te leggen die zij graag zouden willen dat wij gebruiken. Keer op keer inspireerde de Geest van God mensen om te spreken over “de opstanding der doden”. Hij inspireerde hen nooit om te spreken over “de opstanding van het lichaam”. Deze feiten maken het voor ons heel eenvoudig om de weg van trouw aan zijn woorden te kiezen en de vermaning van Jeremia te gehoorzamen: **“die mijn woord heeft, spreek mijn woord naar waarheid”** (Jer.23:28).

Ik weet heel goed dat de Schrift zegt dat er **“een geestelijk lichaam opgewekt”** wordt (I Cor.15:44). Ik geloof dit, maar dit heeft geen invloed op het onderwerp dat voor ons ligt. Ik heb het over de uitdrukking van de mens ‘de opstanding van het lichaam’ en de uitdrukking van God ‘de opstanding der doden’. Ik heb ervoor gekozen om

¹ Alle voetnoten zijn van de vertaler.

Citaten zijn, tenzij anders vermeld, uit de NBG-vertaling van 1951 (NBG51).

Gods gedachten na te spreken in zijn eigen woorden en ik aarzel niet om iedereen die zich met deze zaken bezighoudt op te roepen hetzelfde te doen. Als iemand gelooft dat hij Gods waarheid spreekt, maar het moeilijk vindt om die in Gods woorden uit te drukken, dan moet hij met argwaan kijken naar wat hij als de waarheid beschouwt. Gods waarheden kunnen altijd het beste worden uitgedrukt in zijn woorden.

Het belang van de waarheid en de leer van de opstanding der doden blijkt uit het feit dat het gehele plan van Gods openbaring ervan doortrokken is. Als deze wordt weggelaten, wordt de hele Bijbel een zinloos boek. Een schrijver, die niet erg positief staat tegenover deze grote waarheid, heeft verklaard dat “als op enig moment zou worden erkend dat de opstanding van Jezus nooit heeft plaatsgevonden, het christelijk geloof noodzakelijkerwijs ten einde zou komen”. Dat is waar. Jezus Christus is “opgewekt om onze rechtvaardiging” (Rom.4:25) en zonder zijn opstanding zou er geen rechtvaardiging kunnen zijn. Zijn dood zou dan tevergeefs zijn geweest. De opstanding van Christus uit de dood is een essentieel onderdeel van het evangelie, zoals blijkt uit I Corinthiërs 15:4. **“Indien Christus niet is opgewekt, dan is uw geloof zonder vrucht, dan zijt gij nog in uw zonden. Dan zijn ook zij, die in Christus ontslapen zijn, verloren”** (I Cor.15:17-18).

Het klopt dat het christelijk geloof ten einde zou komen als bewezen zou worden dat Christus niet uit de dood is opgestaan. Het christelijk geloof loopt echter geen gevaar van deze kant, want de vijanden van het geloof zullen nooit kunnen bewijzen dat zijn opstanding nooit heeft plaatsgevonden. Maar er is een groter gevaar aanwezig, namelijk dat de grote Bijbelse waarheid van de opstanding der doden wordt opgegeven of ingeruild voor een puur menselijke leer over onsterfelijkheid, waarin opstanding onnodig en zinloos is. Gelet op dit gevaar moet de man van God veel aandacht besteden aan de Bijbelse openbaring van de grote waarheid van de opstanding van de doden. We kunnen de woorden van Paulus goed op deze kwestie toepassen: **“Daarom moeten wij te meer aandacht schenken aan hetgeen wij gehoord hebben, opdat wij niet afdrijven”** (Heb.2:1).

Het blijkt duidelijk dat mensen deze grote waarheid uit het oog verliezen en dat deze grote waarheid hen ontglipt. De oren van mensen worden afgeleid van de grote waarheid van de opstanding naar een of andere fabel over onsterfelijkheid. Het enige dat deze afvalligheid kan stoppen, is dat mensen die belijden in Christus te geloven, zich tot het Woord wenden om opnieuw en fris Gods grote openbaringen over de opstanding der doden te ontdekken.

In zijn laatste boek, dat kort na zijn dood werd gepubliceerd, heeft Dr. J. Gresham Machen, erkend als een voor-
aanstaand leider onder de presbyteriaanse fundamentalisten, de volgende uitspraak gedaan:

“De christelijke leer van de opstanding van het lichaam verschilt sterk van het Griekse idee van onsterfelijkheid.”
Geciteerd uit *The Christian View of Man*.

Ik stem hier van harte mee in. Het ene sluit het andere uit, ze zijn zo verschillend. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat iedereen die beweert de waarheid lief te hebben, zijn overtuigingen onderzoekt en ontdekt of hij de christelijke visie op de opstanding aanhangt, of slechts het Griekse idee van onsterfelijkheid. Velen zijn onbewust beïnvloed door de platonische filosofie. Vrijwel alle kerkelijke theologie is in overeenstemming met het Griekse idee van onsterfelijkheid, in die zin dat zij een toekomstig leven bevestigt op basis van het veronderstelde idee dat de mens onsterfelijk is. Het Woord van God bevestigt een toekomstig leven op basis van de grote waarheid dat er een opstanding der doden is.

Job stelde de vraag: **“Als een mens sterft, zou hij herleven?”** (Job 14:14). Mijn antwoord hierop is: “Ja, absoluut ja!” De mens die sterft, zal weer leven. Dit is niet alleen mijn geloof, het is ook mijn hoop. Als er geen opstanding der doden is, zou er voor mij niets zijn na het moment van de dood.

De vraag van Job wordt door mensen die beweren dat de mens helemaal niet sterft, als een zeer dwaze vraag beschouwd. Aanhangers van het platonische idee van onsterfelijkheid zouden hierop antwoorden dat de mens weer leeft omdat hij niet echt sterft. De Bijbel daarentegen beantwoordt deze vraag door de grote waarheid van de opstanding te brengen. Daarom is het volledige antwoord op de vraag: “Als een mens sterft, zou hij herleven?” “Ja, hij zal weer leven wanneer hij uit de dood wordt opgewekt.” Het verkeerde antwoord op deze vraag ontkent

het feit van de dood. Het juiste antwoord erkent het feit van de dood, maar verkondigt de waarheid van de opstanding.

De Griekse filosofie van onsterfelijkheid maakt de opstanding overbodig, niet essentieel en een anticlimax. Als, zoals zo velen beweren, de dood slechts de toegang is tot een groter, vollediger leven, als de doden helemaal niet dood zijn maar volledig leven, dan is de opstanding der doden volkomen overbodig, omdat die te laat komt om het werk te doen dat de dood al heeft gedaan.

Zolang mensen zich laten misleiden door de Griekse filosofie van onsterfelijkheid, zolang ze onwetend blijven van de eenvoudige Bijbelse waarheden betreffende de aard van de mens, zolang ze onwetend blijven van de goddelijke openbaring van de toestand van de mens tussen dood en opstanding, zal het voor mensen onmogelijk blijven om de heerlijke openbaring van de opstanding der doden goed te begrijpen en te waarderen. Het is, met het oog op dit alles, noodzakelijk om deze zaken duidelijk te maken voordat we deze grote waarheid kunnen behandelen. Aangezien we het niet hebben over een of andere menselijke gedachte over de opstanding van lichamen, noch over de opstanding van de levenden, maar over de opstanding der doden, kan dit niet duidelijk gemaakt of begrepen worden voordat we de betekenis van de woorden 'dood' en 'doden' kennen.

In aanloop naar deze waarheden vraag ik u om de volgende belangrijke Bijbelse feiten in overweging te nemen.

In Jesaja 38 lezen we over de ziekte van koning Hizkia. Het was een dodelijke ziekte. De profeet Jesaja ging naar hem toe met een boodschap van de Heer, die luidde:

“Alzo zegt de HEERE: Geef bevel aan uw huis; want gij zult sterven, en niet leven” (Jes.38:1, St.Vert.)

Deze woorden, de woorden van Yahweh zelf, maken duidelijk dat als Hizkia stierf, hij niet zou leven, en als hij leefde, hij niet zou sterven. Zulke uitspraken lijken bijna kinderachtig, maar ze moeten worden gedaan omdat zo velen ze niet geloven. In het Woord van God zijn dood en leven twee grote tegenstellingen en het ene staat volledig tegenover het andere. Niemand kan dood zijn en tegelijkertijd leven. Niemand die leeft, is dood. Deze grote feiten kunnen niet worden ontkend door te wijzen op teksten waarin het woord 'dood' in figuurlijke zin is gebruikt, zoals in Mattheüs 8:22 en I Timotheüs 5:6. Beide teksten gaan over levende mensen, daarom wordt het woord 'dood' daarin gebruikt als beeldspraak. Zij waren dood voor bepaalde dingen, net zoals wij dood zijn voor zonden. Niettemin leven wij. Iedereen weet dat levende mensen dood kunnen zijn voor bepaalde dingen, maar dit betekent niet dat iemand zowel levend als dood kan zijn wanneer we deze termen in hun primaire en letterlijke betekenis gebruiken.

Bepaalde andere Bijbelse feiten die betrekking hebben op dit thema zijn vastgelegd in Handelingen 2. Daar citeert Petrus een gedeelte uit de Psalmen waarvan de rabbijnen altijd hadden geleerd dat deze betrekking had op David (Hand.2:25-27). Om dit te weerleggen, laat Petrus zien dat deze woorden niet over David kunnen gaan, want ze gaan over iemand die in de hemel is. Hij beweert stellig **“dat David èn gestorven èn begraven is, en zijn graf is bij ons tot op deze dag”** en dat dit bij hen welbekend was (Hand.2:29). Verder stelt hij dat **“David niet is opgevaren naar de hemelen”** (Hand.2:34). Het is duidelijk dat deze woorden over David tot de meest onorthodoxe uitspraken behoren die men kan doen. Toch staan ze in het Woord van de levende God.

Het is niet mijn bedoeling om bepaalde teksten te nemen en daar een leerstelling op te baseren. Ik heb uitsluitend de aandacht gevestigd op Jesaja 38 en Handelingen 2 om mijn toehoorders twee voorbeelden te geven van de taal die in de Schrift wordt gebruikt met betrekking tot leven, dood en de toestand tussen dood en opstanding. Iemand die de Bijbel helemaal doorleest, zal ontdekken dat elke uitspraak in de Bijbel over deze zaken is verwoord in taal die in strijd is met het algemeen aanvaarde standpunt. Dit alleen al is voldoende om aan te tonen dat deze belangrijke onderwerpen volledig opnieuw moeten worden onderzocht en bestudeerd. Onze eigen taal moet in overeenstemming zijn met de taal van het Woord van God. Als dat het geval is, hebben we de zekerheid dat we Gods waarheid over deze zaken spreken.

Gods woord over de aard van de mens

Het belang, de noodzaak, de majesteit en de grootsheid van de grote waarheid van de opstanding der doden zullen nooit begrepen of gewaardeerd worden door hen die het nauwkeurige Bijbelse getuigenis over de aard van de mens niet begrijpen. Zolang mensen vasthouden aan de on-Bijbelse gedachte dat de ware mens iets is dat een ziel wordt genoemd en die in het lichaam woont totdat hij door de dood wordt vrijgelaten, zullen zij nooit de grote waarheid van de opstanding der doden waarderen. Daarom is het noodzakelijk dat één studie in deze serie gewijd wordt aan een korte presentatie van het getuigenis van de Schrift over de aard van de mens.

In **Genesis 2:7** (St.Vert.) lezen we de eerste uitspraak in het Woord over de aard van de mens. Daar vertelt de Schepper ons over het schepsel dat Hij gemaakt heeft.

“En de HEERE God had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; also werd de mens tot een levende ziel.”

Dit vers is van het grootste belang. Het is een nauwkeurige uitspraak over het onderwerp dat we behandelen. Het is niet de complementaire afsluiting van een brief waaruit we conclusies moeten afleiden. Het is een reden tot dankbaarheid dat het zo eenvoudig en nauwkeurig van vorm is en dat er geen ernstige bezwaren kunnen worden gemaakt tegen de vertaling ervan. Het vertelt ons hoe de mens is gemaakt, het vertelt ons waaruit hij is gemaakt en het vertelt ons wat hij is. Het is het getuigenis van de Schepper over het werk van zijn handen. En het kan niet worden ontkend de Schepper van de mens ons het beste kan informeren over de aard van wat Hij heeft gemaakt. Allen die dit getuigenis aanvaarden, kunnen er zeker van zijn dat zij de waarheid bezitten.

Genesis 2:7 is het vroegste en zeker het meest volledige verslag dat God ons heeft gegeven over de aard van de mens. Dit vers vraagt om onze volle aandacht.

U moet er goed op letten dat ons wordt verteld dat de Here God de *mens* heeft geformeerd. Het was een menselijk wezen dat Hij heeft geformeerd. Dit kan worden aanvaard en geloofd, of het kan worden verworpen en aangepast om aan te sluiten bij een of andere menselijke mening. Het was geen geest, het was geen ziel, het was geen geestelijk wezen, het was geen engelachtig wezen dat Hij schiep. Het was een *mens*. Het was geen woning of huis waar een mens in kon gaan wonen, het was een *mens*.

Sommigen zullen beweren dat God geen mens heeft gemaakt, maar alleen een lichaam. Ik geef grif toe dat het een lichaam was, maar God zegt dat het een mens was en ik geloof dat het een mens was. God had *lichaam* kunnen zeggen, maar dat heeft Hij niet gedaan. Hij beschikte over het woord *lichaam*, maar gebruikte het niet. Hij gebruikte het woord *mens*, en dat is precies wat Hij bedoelde.

Er wordt ons ook gezegd dat God de mens vormde uit het stof der aarde. De mens werd niet uit het niets geschapen. God gebruikte materiaal en dit materiaal was stof of aarde. Deze waarheid wordt benadrukt en bekrachtigd door de woorden die God gebruikte in Genesis 3:19: **“totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.”**

Gezien deze verklaring is het overduidelijk dat wat God ook uit het stof vormde, dat de mens was. Het heeft geen zin om dit te ontkennen en te beweren dat de mens iets anders is, iets dat niet uit aarde is gemaakt. Als we dat doen, breken we met het Woord van God in de eerste hoofdstukken en dat brengt ons in strijd en in conflict met al het andere dat God heeft geschreven. Als de mens weigert zich te laten onderwijzen door het Woord in Genesis 2, heeft verdere studie geen enkele zin. Als hij Gods eerste uitspraak over de mens verwerpt, kan hij net zo goed alle andere uitspraken van God over de mens verwerpen.

De grote waarheid die in Genesis 2:7 is uiteengezet, is primair en fundamenteel. Als deze niet wordt begrepen en aanvaard, kan de rest van de Bijbel niet worden begrepen. De mensen die dit getuigenis verwerpen, moeten alles wat erop volgt verdraaien om het Woord aan te passen aan hun opvattingen. Laten we God geloven! Hij

zegt dat Hij de mens uit het stof der aarde heeft gevormd. Dit is de waarheid en wie dit gelooft, gelooft de waarheid.

Nadat God de mens uit het stof der aarde had gemaakt, verrichtte Hij nog een andere daad. **Hij blies de levensadem in zijn (de mens) neusgaten.** Het resultaat van deze daad van God was dat de mens iets werd wat hij voorheen niet was. **De mens werd een levende ziel.** Daarom is de eerste getuigenis van het Woord van God over de mens dat *hij een ziel is.*²

Maar weinig mensen begrijpen en geloven de waarheid dat de mens een ziel is. Ze verwerpen het omdat ze het niet begrijpen en ze willen niet de studie en het gebed doen die nodig zijn om er kennis van te nemen. In plaats van de Bijbelse waarheid houden ze vast aan de menselijke filosofie dat de mens een ziel heeft en dat deze ziel de echte of ware mens is.

Die opvatting vindt zijn oorsprong niet in het Woord van God. De Griekse filosoof Plato, meer dan drie eeuwen vóór Christus, leerde dat de ware mens iets was dat een ziel werd genoemd en dat die om de een of andere reden met een lichaam was verenigd. Plato beschouwde deze vereniging als iets kwaadaardigs en zag de dood als een zegen op zich, omdat deze ongewenste vereniging werd ontbonden en de ziel werd bevrijd van wat slechts een last voor haar was. Dat is de platonische visie op de aard van de mens, maar het is niet de leer van Gods Woord. Daar ontdekken we dat God de mens schiep uit het stof der aarde, de levensadem in zijn neusgaten blies en dat de mens een levende ziel werd.

De goddelijke waarheid over de aard van de mens, die voor het eerst verschijnt in Genesis 2:7, wordt herhaald in I Corinthiërs 15:45, **“Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel.”**

Als deze eenvoudige uitspraak als waarheid zou worden aanvaard, als ze tot al haar conclusies zou worden doorgevoerd, zou dat ons denken over de aard van de mens revolutionair veranderen. Het zou ieder mens wegvoeren van de platonische filosofie en naar het Woord van God voeren. Het zou nieuwe wegen openen voor Bijbelstudies die zouden leiden tot veel gezegende waarheid.

Als de mens een ziel **is**, dan kan hij geen ziel **hebben**. Als hij een ziel heeft, dan is hij geen ziel.

Het Woord van God openbaart dat we fundamenteel, primair en in wezen mensen zijn. Het was een mens die God schiep – geen lichaam, geen ziel, geen geest. Hij schiep de mens uit het stof van de aarde. Geen openbaring kan duidelijker zijn dan deze. God gebruikte een zeer overvloedig, alledaags en nederig materiaal. Uit dit materiaal schiep Hij een wonderbaarlijk en verbazingwekkend schepsel met vele aspecten.

Wat betreft vorm, afmetingen en organisatie is de mens een lichaam. Dit is het meest opvallende aspect van zijn wezen. Hij heeft geen lichaam, hij **is** zelf een lichaam. De mens werd een lichaam toen God hem schiep met vorm, afmetingen en ledematen. Als we het hebben over de lengte of het gewicht van de mens, hebben we het over hem als lichaam. Dieren hebben dit aspect ook, engelen blijkbaar ook, maar geesten niet. We spreken vaak over mensen als lichamen, met termen als somebody, anybody or nobody.³ Deze aanduiding is correct en wordt vaak gebruikt in juridische taal.⁴

Wat betreft zijn zintuigen en activiteiten is de mens een ziel. Toen God de levensadem in de neusgaten van de mens blies, werd de mens een levende ziel. Hij werd een wezen dat kon zien, horen, proeven, ruiken, voelen en

² Deze waarheid wordt hier versluierd in NBG51: “alzo werd de mens tot een levend **wezen**.” Opmerkelijk is dat het citaat van dit vers in I Cor.15:45 wél gesproken wordt over ‘een levende ziel.’

Statenvertaling: “alzo werd de mens tot een levende **ziel**.” Zie ook Sellers’ uitgebreide Speciale studie 17: “Wat is de ziel?”

³ Iemand, iedereen of niemand. Het Nederlands heeft in deze woorden geen verwijzing naar ‘body’ (lichaam), maar (in de woorden iemand en niemand) naar ‘man’.

⁴ De volgende regels (b)lijken in het Nederlands niet relevant voor het onderwerp van deze studie en zijn daarom niet in de tekst hierboven opgenomen:

En wie heeft niet gezongen: “If a body, meet a body, comin’ through the rye?”

De mens, die een lichaam is, kan een lichaam worden genoemd.

zich voortbewegen. Zonder de levensadem zou de mens nog steeds een mens zijn, maar geen levende ziel. We spreken vaak over mensen als zielen. We complimenteren hen door te zeggen dat ze goede zielen zijn of we hebben medelijden met hen door over hen te spreken als arme zielen.

Wat betreft verstand en geloof is de mens een geest. Geest is één aspect van zijn wezen. Hiermee bedoel ik niet dat de mens een geest heeft, of dat hij een geestelijk wezen is. De mens is een menselijk wezen, hij is geen geestelijk wezen en hij wordt ook nooit een geestelijk wezen.

In het Woord van God vinden we drie grote klassen van geschapen wezens duidelijk uiteengezet. Dit zijn geestelijke wezens, engelenwezens en menselijke wezens - geesten, engelen en mensen genoemd. Wij vinden onze plaats in een van deze klassen. En gezien de vreselijke verwarring en onwetendheid die heerst, is het noodzakelijk om nadrukkelijk te stellen dat wij geen engelenwezens of geestelijke wezens zijn. Wij zijn menselijke wezens – de hoogste orde van alle geschapen wezens.

Het is inderdaad vreemd dat veel mensen lijken te denken dat God de mens heeft geschapen met het oog op een latere verandering in een engel of geest. Veel mensen geloven dat de dood kinderen in engelen en mensen in geesten zal veranderen. Dit is vreemd aan het Woord van God, maar toch blijven velen in deze overtuiging volharden. Ik ben ervan overtuigd dat de hele boodschap van de goddelijke openbaring leert dat hetgeen we in het leven zijn, we ook zullen zijn in de dood en in de opstanding: menselijk wezens. Ik verwacht nooit een engel of geest te worden. Ik wil ook nooit een engel of een geest worden. In Gods scheppingsorde ben ik een mens, een menselijk wezen, en dat zal ik altijd blijven.

Mensen spreken over 'ontlichaamde geesten'⁵ zonder ook maar enig bewijs dat zoiets bestaat. In de Bijbel staat niets over 'ontlichaamde geesten'. Er zijn boze geesten die een lichaam in mensen hebben gezocht, en sommige daarvan hebben hun slechte doel bereikt. Als onze Heer deze boze geesten tegenkwam, verdreef Hij ze. Of, om het nauwkeuriger te zeggen, Hij ontnam hen hun lichaam. Dit komt het dichtst in de buurt van een 'ontlichaamde geest' dat in de Bijbel te vinden is.

De termen geest, ziel en lichaam zijn zeer veelzeggend wanneer ze voor mensen worden gebruikt. Ze zijn essentieel als we de verschillende aspecten van de mens goed willen weergeven. Als we bijvoorbeeld over mannen spreken, merken we vaak dat we het woord echtgenoot of vader nodig hebben om hen goed weer te geven. Een man kan zowel echtgenoot als vader zijn, maar dat betekent niet dat dit onderdelen van de man zijn. Ze beschrijven een bepaald aspect van de man, dat wil zeggen: de man zelf.

Als we eenmaal de waarheid van Genesis 2:7 hebben erkend en uit het Woord van God hebben geleerd wat de mens precies is, hebben we de eerste stap gezet die nodig is om de opstanding der doden te begrijpen. De mens is een ziel. Een ziel is elk wezen dat zintuigen heeft en zich van plaats naar plaats kan verplaatsen zonder aan de aarde gebonden te zijn. Aangezien de mens kan zien, horen, ruiken, proeven en voelen en niet aan de grond gebonden hoeft te zijn, is hij een ziel.

Iemand zal ongetwijfeld tegenwerpen dat dit de ziel van weinig belang maakt.

Mijn antwoord op dit bezwaar is dat in het Woord van God de mens belangrijk is. De orthodoxe theologie leert ons dat de mens uit drie delen bestaat, waarvan er slechts één van groot belang is, namelijk het deel dat de ziel wordt genoemd. Men gaat ervan uit dat het deel dat het lichaam wordt genoemd, kan worden weggenomen en dat er dan nog steeds een complete en volmaakte mens overblijft.

Dat is niet wat het Woord van God zegt. God schiep een *mens*, een *mens* die zondigde, een *mens* die een Verlosser nodig had en het was de *mens* voor wie Christus stierf. De dood kwam over alle mensen, en het is de mens die sterft. En het heerlijkste van alles is dat het *mensen* zijn die uit de dood worden opgewekt.

⁵ In het Nederlands is de uitdrukking 'ontlichaamde zielen' meer gebruikelijk.

Gods woord over de dood

Gods antwoord op de dood is de opstanding. Wat de dood ook is, de opstanding is het tegenovergestelde ervan. Wat de dood ook doet, de opstanding maakt het ongedaan. Daarom zal wat wij geloven over de dood een aanzienlijke invloed hebben op ons geloof in de opstanding. Als wij Gods waarheid over de dood hebben, kunnen wij verdergaan naar Gods waarheid over de opstanding. Als wij ons vergissen met betrekking tot de dood, zullen wij de waarheid van de opstanding moeten verdraaien om deze aan te passen aan onze verkeerde ideeën.

Een duidelijk voorbeeld hiervan is de verkeerde opvatting dat de dood slechts één deel van de mens raakt, namelijk het deel dat 'het lichaam' wordt genoemd. Het getuigenis van de Bijbel laat zien dat zowel de dood als de opstanding de hele mens betreft. Dit is de hele boodschap van de Schrift. Het hoeft niet te worden bewezen door bepaalde geselecteerde teksten en het kan niet worden weerlegd door teksten te citeren. Het is de mens die sterft en het is de mens die opgewekt wordt. Dit is feitelijk, letterlijk en lichamelijk. Het gaat om de hele mens en niet om een deel van hem.

De Bijbel verdeelt de mens niet in afzonderlijke delen. Het is waar dat hij spreekt over lichaam, ziel en geest. Hij spreekt ook over hart, ziel, verstand en kracht. Dit zijn allemaal aspecten van de mens en het zijn geen afzonderlijke delen waaruit de mens is opgebouwd. Ik ben een echtgenoot, vader, broer en zoon. Deze woorden drukken aspecten van mijn leven uit. Dit zijn echter geen afzonderlijke delen van mij en ook al ben ik al deze dingen, toch ben ik één mens. En als de mens er niet is, kan geen van deze dingen er zijn. Wanneer de mens sterft, sterven al deze aspecten.

Het woordenboek definieert de 'dood' als het volledig ophouden van alle vitale functies. De orthodoxe theologie definieert het als de scheiding van iets dat de ziel wordt genoemd van iets dat het lichaam wordt genoemd. Deze twee definities plaatsen ons voor twee ideeën die gewoonlijk met de dood worden verbonden, namelijk *beëindiging* en *scheiding*. Wanneer het onderwerp vanuit Bijbels oogpunt wordt bekeken, is het idee van het Woord van God dat van *terugkeer*. In feite verklaart God nadrukkelijk dat de dood een *terugkeer* is.

De eerste verwijzing naar de dood in het Woord van God vinden we in het gebod betreffende de boom der kennis van goed en kwaad. In Genesis 2:17 lezen we:

“Maar van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven.”

De woorden “voorzeker sterven” in deze tekst zijn twee vormen van hetzelfde Hebreeuwse werkwoord. Een nauwkeuriger vertaling zou zijn: **“ten dage, dat gij daarvan eet, stervend zul je sterven.”** Dit betekent dat het proces van de dood in Adam zou beginnen en zou doorgaan totdat het zich voltooide in de dood. Dit is precies wat er met Adam gebeurde **en het is wat er gebeurt met ieder van ons op wie de dood is overgegaan.**

Ik zou elke lezer willen vragen zichzelf deze vraag te stellen en eerlijk te beantwoorden: Wat verstond Adam onder de dreiging met de dood in Gods gebod aan hem? Zou hij kunnen hebben gedacht dat God met het woord sterven bedoelde dat Hij hem uit zijn lichaam zou halen en hem naar de hemel zou brengen of naar de hel zou sturen? Natuurlijk niet!

Ik ben er vast van overtuigd dat Adam de exacte aard begreep van de straf waarmee God hem in zijn gebod dreigde. Het is een vaststaand principe van rechtvaardigheid dat de mens in staat moet zijn om de aard te begrijpen van de straf die hem wordt opgelegd voor het plegen van een misdaad. Als Adam het echter niet had begrepen, werd het hem onmiskenbaar duidelijk gemaakt door de woorden die God sprak nadat hij had gezondigd.

“In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren” (Gen.3:19).

Let goed op de nadrukkelijke uitspraken in dit vers: **totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.**

Aangezien God bedoelt wat Hij zegt en zegt wat Hij bedoelt, hoe kon Adam dan uit deze woorden concluderen, of hoe kunnen u, ik of iemand anders daaruit concluderen dat God van plan was hem uit zijn lichaam te halen en hem naar de hemel te brengen?

In deze tekst leren we de ware betekenis van de dood. Het is een *terugkeer*. Bij de dood van Adam keerde het scheppingswerk dat God voor hem had verricht zich om. God had hem uit de aarde gemaakt, vervolgens de levensadem in zijn neusgaten geblazen en hij werd een levende ziel. Dat is de schepping van de mens en als het proces wordt omgekeerd, heb je de dood van de mens. Als de levensadem (ook wel geest genoemd) terugkeert naar God, vanwaar hij kwam, en de mens terugkeert naar de aarde, vanwaar hij kwam, dan is dat de dood van de mens. Dit is het getuigenis van Prediker 12:7, waar, nadat vier dingen worden genoemd die de dood symboliseren, staat:

“En het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.”

Bij de dood komt geen enkel deel van de mens of de mens als geheel in een nieuwe, vreemde of onbekende toestand terecht. De mens komt uit de aarde, hij is aarde, en hij keert ernaar terug. De geest (levensadem) die de mens tot een levende ziel maakte, was bij God voordat hij aan de mens werd gegeven en bij de dood keert hij terug naar God die hem gaf.

Deze uitspraken zullen talrijke vragen oproepen bij mensen die nog nooit over deze dingen hebben nagedacht. Sommigen zullen de waarheid verwerpen vanwege hun vragen. Ze moeten zich realiseren dat al hun vragen een weg zijn die naar de waarheid leidt. Iemand zal vragen: “Wat gebeurt er met de ziel? Waar gaat ze heen?” Hebben ze zich ooit afgevraagd wat er met de echtgenoot gebeurt als de man sterft? Waar gaat de echtgenoot heen? Anderen zullen van de geest die naar God terugkeert een geestelijk wezen maken en verstrikt raken in hun eigen verwarring. Dit is een fatale fout. Niets dan verwarring kan voortkomen uit de opvatting dat de mens een geestelijk wezen is dat een tijdlang een lichaam heeft bezeten. Ik wil iedereen waarschuwen dat er geen wonderbaarlijke gave van wijsheid voor hen zal zijn die alle vragen zal beantwoorden en alle moeilijkheden zal wegnemen. Zij moeten op de Heer wachten voor zijn Woord als zij ooit antwoord op hun vragen willen krijgen.

Als er geen opstanding der doden was, zou de dood het einde van de mens zijn. Het zou het verlies zijn van alles wat hij ooit was. Het zou zijn vernietiging zijn. God zou niets verliezen, maar de mens zou alles verliezen. Alleen de opstanding kan de mens uit die toestand halen waarin de dood hem brengt.

Het feit van de opstanding zelf zegt ons duidelijk dat de dood niet het einde van de mens is. De dood is slechts tijdelijk. Hij is niet eeuwig, hij is niet de vernietiging van de mens. Mijn geschiedenis als levende ziel zal bij de dood tot een eind komen. Ik zal terugkeren naar de aarde en het leven dat God mij heeft geleend, zal naar Hem terugkeren. Mijn geschiedenis als levende ziel zal opnieuw beginnen op de dag van de opstanding. Wat een heerlijke dag! Wat word ik enthousiast als ik eraan denk! Valse leerstellingen hebben velen doen geloven dat de dag van de dood de dag is waarop we beginnen te leven, maar God verhoede dat ik deze leugen van de satan zou geloven. Er zal geen pagina aan mijn geschiedenis worden toegevoegd, hoe lang ik ook in de toestand van de dood verkeer. Er zal geen werk, kennis of ervaring zijn. Dit alles zal opnieuw beginnen op de dag van de opstanding. In de jaren of eeuwen die tussen de dag van mijn dood en de dag van mijn opstanding liggen, zal ik leven in de herinnering van God. Net zoals het kind dat is gestorven leeft in de herinnering van de moeder, zo zullen ook wij leven in de herinnering van God.

Het getuigenis van Genesis 3:19 is zo krachtig dat iedereen die het leest moet bekennen dat Adam nu in de aardbodem is, anders geloven ze het woord van God niet. Dit is het vers dat ons vertelt waar hij is en er bestaat geen ander vers dat enige informatie over hem geeft.

“Dan,” zullen sommigen vragen, “geloof u dat de ziel slaapt tussen de dood en de opstanding?” Ik antwoord: “Ik betuig u voor God, dit geloof ik niet.” Een ander zal vragen: “Dan moet u geloven dat de doden bewusteloos zijn?”

Opnieuw antwoord ik: “Ik betuig u voor God, zo iets ik geloof niet.” Ik geloof niet in de slaap van de ziel en ik weet dat de woorden bewust en bewusteloos alleen met recht kunnen worden toegepast op de levenden. Ik geloof dat een mens levend en bewust kan zijn, of levend en bewusteloos, maar wanneer hij dood is, is hij noch bewust noch bewusteloos. Hij is dood en alleen de opstanding zal hem uit deze toestand bevrijden.

De eerste vermelding van de dood in het Woord van God openbaart ons dat het een straf is die wordt opgelegd voor de overtreding van Gods gebod (Gen.2:17). De tweede vermelding beschrijft de precieze aard van deze straf en leert ons dat de dood een terugkeer is (Gen.3:19).

In Romeinen 5 zien we dat door één mens de zonde in de wereld is gekomen en de dood heeft meegebracht als metgezel en bondgenoot. Verder wordt ons verteld dat de dood tot alle mensen is doorgedaan. De waarheid hiervan wordt overvloedig bevestigd door de menselijke ervaring.

De populaire theologie leert dat het woord ‘dood’ één betekenis heeft wanneer het wordt gebruikt voor dieren en een geheel andere betekenis wanneer het wordt gebruikt voor mensen. De Schrift leert dat de mens in de kwestie van de dood niet superieur is aan het dier. “Gelijk dezen sterven, zo sterven genen, en allen hebben enerlei adem, waarbij de mens niets voor heeft boven de dieren... alles gaat naar één plaats, alles is geworden uit stof, en alles keert weder tot stof.” (**Prediker 3:18-20**). Salomo vraagt of iemand kan zeggen dat hij weet dat de geest van de mens bij de dood omhoog gaat, terwijl de geest van het dier naar beneden gaat, naar de aarde (**Prediker 3:21**)⁶. Niemand kan zeggen dat hij dit weet, want het gebeurt niet. Zowel de mensen als de dieren keren bij de dood terug tot stof. De levensgeest die beiden bezitten, keert terug naar God die hem gegeven heeft. Het werkelijke verschil tussen de dood van een mens en de dood van een dier is dat de dood het einde van het dier betekent, terwijl de mens weer zal leven in de opstanding.

Het orthodoxe idee is dat bij de dood het lichaam slechts een kledingstuk is dat niet meer wordt gebruikt, of een woning die is verlaten, terwijl de drager van het kledingstuk, of de bewoner van het huis, die verondersteld wordt de echte mens te zijn, ergens anders heen is gegaan. Maar dit is niet wat we in de Schrift vinden. Daar wordt juist het tegenovergestelde standpunt ingenomen. Het lichaam, hoe dood en levenloos het ook is, wordt daar beschouwd als de mens. Dit is het uniforme, onveranderlijke getuigenis van de Schrift. Wanneer we dus in de Schrift over dood en begravenis lezen, lezen we steevast dat Sara, Abraham, Jakob of Mozes in het graf worden begraven. De Bijbel spreekt niet over hen alsof ze ergens heen zijn gegaan of ergens anders zijn dan in het graf. De persoon, het individu, de mens, hij die eens leefde, wordt als liggend in het graf beschreven.

Let op de volgende uitspraken, die elke lezer gemakkelijk met honderd kan vermenigvuldigen:

“En Sara stierf... Daarna heeft Abraham zijn vrouw Sara begraven in de spelonk” (Gen.23:2,19).

“En Abraham gaf de geest en stierf... En zijn zonen Isaak en Ismaël begroeven hem” (Gen.25:8-9).

“En Jozef stierf, honderd en tien jaar oud, en men balsemde hem, en hij werd in een kist gelegd, in Egypte” (Gen.50:26).

“Toen stierf Mozes, de knecht des HEREN, aldaar in het land Moab, volgens des HEREN woord. En Hij begroef hem in een dal in het land Moab” (Deut.34:5-6).

Gods waarheid over de dood is, net als zijn waarheid over de zonde, geen prettige waarheid. God heeft nooit bedoeld dat de mens daar enige troost in zou vinden. Hij wil dat wij onze troost niet vinden in de zonde en de dood, maar in Christus, onze Verlosser van de zonde en onze Verlosser van de dood. Hij wil ons keren tot Hem die de opstanding en het leven is. Onze intrede in zijn aanwezigheid zal niet plaatsvinden door middel van de vijand, de dood, maar door middel van de opstanding door Christus.

⁶ Dit blijkt niet uit de NBG51- en de Statenvertaling. Beter: Willibrord95 (“En **wie weet of** de levensgeest van de mens omhoog gaat en die van het dier omlaag naar de aarde?”) en de Naardense Bijbel 2014 (“**Wie kan beweren dat** de adem van de zonen van de mens, dat die opstijgt naar boven,- en de adem van de dieren, dat die neerdaalt naar beneden, naar de aarde?”)

Dood, begrafenis en opstanding

De verslagen over de dood en opstanding in het Nieuwe Testament staan vol met leerzame informatie. Het zijn beschrijvingen van feiten. Ze zijn opgeschreven om ons te onderwijzen en hun getuigenis is zo eenvoudig dat hun boodschap niet verkeerd begrepen kan worden, tenzij dat verkeerd begrijpen opzettelijk en bewust gebeurt.

Toen onze Heer de twaalf discipelen uitzond, gebod Hij hen: **“wekt doden op”** (Matt.10:8). Deze daad was bedoeld als een getuigenis van de zegeningen die mogelijk waren door Hem die zij verkondigden. Het staat in een lijst met andere gezegende en barmhartige daden, zoals het genezen van zieken, het reinigen van melaatsen en het uitdrijven van boze geesten. Elk van deze daden was een positieve gunst, een positieve zegen. De ene daad bevrijdde een man van ziekte, andere daden verlostten mensen van melaatsheid, boze geesten en de dood.

Maar als de dood zo'n gezegende zaak is, wie zou er daarvan dan verlost willen worden? Als deze doden gelukkig waren in de hemel of in het paradijs, waarom zou je ze dan uit zo'n gezegende toestand halen en ze terugbrengen naar deze door zonde vervloekte aarde? Wie zou iemand dankbaar kunnen zijn voor het feit dat hen zoiets akeligs is aangedaan? Is het niet duidelijk dat de opstanding geen zegen zou zijn, als de dood de toegang was tot een groter en vollediger leven? Als iemand door de dood een plaats en toestand van zegen heeft bereikt, zou hij niemand kunnen bedanken die hem daaruit heeft gehaald.

In Romeinen 5 wordt de dood aangeduid als de metgezel van de zonde. In Mattheüs 10:8 wordt hij in dezelfde categorie geplaatst als ziekte, melaatsheid en boze geesten. In I Corinthiërs 15 wordt hij voorgesteld als een vijand die vernietigd moet worden.

De opwekking van de zoon der weduwe

In Lucas 7:11-15 staat de geschiedenis van de opwekking van de zoon der weduwe. Hieruit leren we veel over de opstanding. Elk woord moet zorgvuldig worden overwogen.

“En het geschiedde kort daarna, dat Hij reisde naar een stad, genaamd Naïn. En zijn discipelen reisden met Hem, en een grote schare.

Toen Hij dicht bij de stadspoort gekomen was, zie, een dode werd uitgedragen, de enige zoon zijner moeder, die weduwe was, en veel volk uit de stad was bij haar.

En toen de Here haar zag, werd Hij met ontferming over haar bewogen en Hij zeide tot haar: Ween niet.

En naderbij gekomen raakte Hij de baar aan - de dragers stonden stil - en zeide: Jongeling, ik zeg u, sta op!

En de dode ging overeind zitten en begon te spreken, en Hij gaf hem aan zijn moeder.”

De woorden “een dode werd uitgedragen” zijn een exacte weergave van de waarheid. Dit zijn geen woorden van menselijke wijsheid. Het zijn woorden van de Heilige Geest. Het zijn geen achteloos gekozen woorden van een mens. Het zijn geïnspireerde woorden van God.

Toen de Heer tot hem sprak, zei Hij: “Jongeling, ik zeg u, sta op!” En het getrouwe verslag vertelt ons: “de dode ging overeind zitten.”

Laat in het licht van deze stellige uitspraken, de volgende vraag eerlijk worden beantwoord. Was dit een dode man, of slechts een dood lichaam waaruit de man was verdwenen? Sprak onze Heer tot een jonge man of tot een lichaam toen Hij zei: “Jongeling sta op”? Was deze man dood of levend?

Er is nog een andere waarheid die we uit dit gedeelte kunnen leren. Hier hebben we een duidelijk beeld van de opstanding van iemand die dood was. Er bestaat een volkomen verkeerde opvatting over de opstanding, namelijk

dat het simpelweg het herstellen is van lichamen die lang geleden vermengd zijn geraakt met en verloren zijn gegaan in het stof. Deze opvatting lijkt voort te komen uit het denken over de opstanding in verband met onze gebruikelijke begrafeniswijze, een methode die in de Bijbel onbekend is. Dit is niet de betekenis van de opstanding en het mag onze gedachten hierover niet domineren. De opstanding heeft te maken met het herstellen van het leven en de activiteit van de persoon die daadwerkelijk is gestorven.

De opstanding van deze jongeman had niets te maken met het nemen van bepaalde elementen uit de aarde en deze opnieuw tot een lichaam te vormen. Het had te maken met het herstellen van zijn leven en activiteit. Dit blijkt uit de woorden “de dode ging overeind zitten en begon te spreken”.

De waarheid van de opstanding houdt niet in dat de elementen waaruit de mens op het moment van zijn dood bestond, uit de aarde worden genomen en opnieuw tot een lichaam worden gevormd. Ik ben vandaag niet samengesteld uit dezelfde elementen als zeven jaar geleden. Toch ben ik dezelfde man. Daarom is het niet noodzakelijk of zelfs wenselijk dat ik bij mijn opstanding uit dezelfde elementen ben samengesteld als op het moment van mijn dood. Het noodzakelijke, het belangrijke en het wenselijke voor mij is dat het Otis Sellers is, feitelijk, letterlijk en lichamenlijk.

De opwekking van Lazarus

Een van de belangrijkste Schriftgedeelten in het Nieuwe Testament over dit onderwerp is de geschiedenis van de dood, begrafenis en opstanding van Lazarus, zoals beschreven in **Johannes 11**. Hierin vinden we de weergave van feiten. Johannes geeft een gedetailleerd verslag van de gebeurtenissen die zich voor zijn ogen hebben afgespeeld. Lazarus was ziek en zijn zusters stuurden een boodschap naar de Here Jezus om Hem op de hoogte te brengen van zijn ziekte. Toen Hij dit hoorde, verklaarde de Here Jezus dat deze ziekte niet tot de dood zou leiden, maar tot de verheerlijking van God en van de Zoon van God. Sommige ziekten eindigen wel in de dood en de doden wachten op de opstanding, maar dat was bij deze specifieke ziekte niet het geval.

Na twee dagen zei onze Heer tot zijn discipelen: “Lazarus, onze vriend, slaapt; maar Ik ga heen, om hem uit den slaap op te wekken.”⁷ De discipelen begrepen zijn beeldspraak, waarmee Hij met het woord ‘slaap’ naar de dood verwees, verkeerd. Ze vatten zijn woorden letterlijk op, maar er was geen excuus voor enig misverstand over zijn woorden. Niemand zou op reis gaan om een zieke man uit zijn slaap te wekken. De Heer corrigeerde hen onmiddellijk door duidelijk te zeggen: **“Lazarus is gestorven.”**

Toen Jezus in Bethanië aankwam, ontdekte Hij dat Lazarus “reeds vier dagen in het graf lag”. Martha zei tegen Hem dat als Hij daar was geweest, haar broer niet zou zijn gestorven. Jezus zei tegen haar: “Uw broeder zal opstaan.”

De hele tekst van dit hoofdstuk is volledig in overeenstemming met de waarheid van de Bijbel over dood en opstanding. Lazarus was ziek. Lazarus stierf. Lazarus lag vier dagen in het graf. Martha zei “mijn broeder” toen ze over zijn dood sprak, en de Heer zei “uw broeder” toen Hij over zijn opstanding sprak.

Onze Heer vroeg: “Waar hebt gij hem gelegd?” Martha zei: “hij riekt nu al, want hij heeft vier dagen *aldaar gelegen*.”⁸ En alsof Hij de kracht van de waarheid wilde benadrukken, riep onze Heer naar het graf: “Lazarus, kom naar buiten!” En het geïnspireerde Woord vertelt ons: **“De gestorvene kwam naar buiten.”**

Hoe sterk de “orthodoxen” ook mogen aandringen op het letterlijk nemen van Gods Woord, zij geloven maar heel weinig van Johannes 11. Zij geloven niet dat Lazarus dood was, zij geloven niet dat hij vier dagen in het graf lag. Zij interpreteren dit alles alsof het naar iets verwijst wat zij het lichaam noemen en zij geloven niet dat dit enig deel van de echte Lazarus was.

⁷ Johannes 11:11, Statenvertaling.

⁸ Johannes 11:39, Statenvertaling.

Mensen die de traditionele opvattingen over de dood aanhangen, kunnen niet verklaren waar Lazarus zich bevond gedurende de vier dagen tussen zijn dood en zijn opstanding. Bovendien kunnen zij niet verklaren waarom hij nooit verslag heeft gedaan van zijn ervaringen in de toestand van dood. Voor mensen die door het Woord van God de vreselijke waarheid over de aard van de dood hebben geleerd, zijn deze problemen opgelost. Zij weten heel goed dat “de doden niet met al weten”. Zij weten dat “**er geen werk is, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heengaat**” (zie Prediker 9:5-10, St.Vert.).

De opwekking van Dorcas

We moeten nog een verslag van dood en opstanding in het Nieuwe Testament zorgvuldig en aandachtig overwegen. Het gaat om de opwekking van Tabita, of Dorkas, zoals beschreven in **Handelingen 9:36-43**. Dit verslag is van groot belang, aangezien deze gebeurtenis vijf jaar na de opstanding van Christus plaatsvond. Lucas, de arts, vertelt ons dat deze vrouw ziek was en dat ze stierf.

Volgens de gangbare opvatting dat de dood ‘afwezig zijn uit het lichaam’ is, was deze vrouw helemaal niet dood. Ze was slechts afwezig uit haar lichaam. En aangezien zij beweren (en een tekst verkeerd citeren om dit te bewijzen) dat ‘**uit het lichaam uit te wonen, [is] bij den Heere in te wonen**’,⁹ woonde deze vrouw bij de Heer in. Daarom was deze vrouw, in de taal van de populaire theologie, ‘vertrokken om bij Christus te zijn’, was ze ‘naar de Heer gegaan’, was ze ‘van de aarde naar de hemel gegaan’, was ze ‘bij de Heer aanwezig’ en was ze ‘gelukkig bij Christus.’

Als deze dingen op Dorkas van toepassing waren, dan zou er niets aan veranderd mogen worden. Niemand zou willen dat deze dingen veranderd worden. En als ze veranderd worden, is dat een negatieve verandering en geen zegen. Als de opstanding deze ongedaan maakt, wordt het de gemeenste grap die iemand ooit is geflikt, net als iemand van lepra genezen en hem vervolgens weer met die ziekte opzadelen.

Maar geen van deze dingen was waar voor Dorkas. Ze was nergens heen gegaan. Ze was niet van de aarde naar de hemel gegaan. Ze was gestorven, ze bevond zich in de toestand van de dood en ze lag in een bovenzaal in Joppe te wachten op haar begrafenis. Toen Petrus kwam, knielde hij neer, bad en wendde zich tot het lichaam en zei: “Tabita, sta op!”

Sommigen zullen onmiddellijk vragen: “Waarom staat er dat hij zich naar het lichaam wendde?” Mijn antwoord is: waarom zeg je ““There is **nobody** home” (“Er is niemand thuis”) als er niet wordt opengedaan als je aanklopt, of zeg je tegen de winkelbediende “Will you have some**body** to wait on me” (“Kunt u iemand sturen om mij te helpen”) als je bediend wilt worden in een winkel? Een persoon kan een lichaam worden genoemd, een persoon wordt vaak een lichaam genoemd, en jij en ik doen dat bijna elke dag.

Toen Petrus zich naar het lichaam wendde, zei hij: “**Tabita, sta op!** En zij opende haar ogen en zag Petrus en ging overeind zitten.”

Als we de populaire theorie over de dood tot in alle consequenties doortrekken, zou deze daad van Petrus alleen maar kunnen betekenen dat hij haar uit de hemel haalde, weg van Christus en haar terugbracht naar haar lichaam en het leven op aarde. Als het dit is wat er gebeurde, zouden haar vrienden gehuild moeten hebben om het ongeluk dat haar was overkomen.

Maar dat is niet gebeurd. Opstanding is een zegen, geen vloek. Het verlost van de dood en haalt mensen niet uit de hemel om ze weer terug te brengen naar de aarde. Pas als we de vreselijke waarheid over de dood die in de Schrift wordt onthuld, beseffen en aanvaarden, kunnen we de heerlijke waarheid van de opstanding begrijpen en waarderen.

⁹ Naar II Corintheërs 5:8, St.Vert.

Opstanding is geen reïncarnatie, waarbij de mens in zijn lichaam wordt gereïncarneerd. Het is een *her-schepping*, waarbij de mens opnieuw uit het stof wordt genomen en opnieuw de levensadem (geest) krijgt, zodat de mens weer dezelfde levende ziel wordt die hij voorheen was.

“Maar,” zal iemand tegenwerpen, “Tabita en Lazarus waren niet in het stof.” Ze hoefden niet in het stof te liggen. Ze waren stof. De mens keert terug naar het stof op het moment dat hij sterft. Hij hoeft er niet in begraven te worden om ernaar terug te keren.

Als er geen opstanding was, zou de dood van de mens zijn einde zijn. Het zou zijn vernietiging zijn. Vernietiging is de toestand van de dood wanneer er geen uitzicht is op de opstanding. Maar de dood is niet het einde van de mens, want hij gaat de dood in met het zicht op de opstanding. De goddelozen zouden liever dood blijven, maar dat zal niet gebeuren. De rechtvaardigen hopen op te zullen staan en dat zal ook gebeuren. De opstanding is niet afhankelijk van verlossing, vergeving of redding. Met Paulus geloven wij in een opstanding van zowel de rechtvaardigen als de onrechtvaardigen.¹⁰

Wat zegt de Schrift?

Ezechiël 37

In Ezechiël 37:1-10 vinden we het verslag van een visioen, dat gewoonlijk het visioen van het Dal der dorre beenderen wordt genoemd. In de verzen 11 tot 14 vinden we de uitleg of interpretatie van het visioen. Sommige uitleggers, die zich ongemakkelijk voelen door de eenvoudige, feitelijke taal van deze verzen, gaan verder met het uitleggen van deze uitleg of het interpreteren van de interpretatie. Dit gaat verder dan wat er geschreven staat. Laten we eens kijken naar Gods uitleg van het visioen.

Voorts zeide Hij tot mij: Mensenkind, deze beenderen zijn het gehele huis Israëls.

Zie, zij zeggen: Onze beenderen zijn verdord en onze hoop is vervlogen; het is met ons gedaan.

Daarom profeteer en zeg tot hen: Zo zegt de Here HERE: zie, Ik open uw graven en zal u uit uw graven doen opkomen, o mijn volk, en u brengen naar het land Israëls.

En gij zult weten, dat Ik de HERE ben, wanneer Ik uw graven open en u uit uw graven doe opkomen, o mijn volk.

Ik zal mijn Geest in u geven, zodat gij herleeft en Ik zal u doen wonen in uw land; en gij zult weten, dat Ik, de HERE, het gesproken en gedaan heb, luidt het woord des HEREN.

Deze woorden van Ezechiël werden gesproken tot een teleurgesteld en ontmoedigd volk. Ze zeiden dat hun hoop verloren was. Het leek zo ver weg dat ze het gevoel hadden dat het nooit zou worden gerealiseerd. Maar God vertelt hen dat, hoewel de beloften aan Abrahams nageslacht niet tijdens hun leven konden worden gerealiseerd, ze in de opstanding wel zouden worden gerealiseerd. Hij zou hen uit hun graven halen en hen naar het land Israël brengen. Dit was de hoop die het hart van elke ware Israëliet deed branden. Het was deze belofte die Marta ertoe bracht tegen de Here Jezus te zeggen: **“Ik weet, dat hij zal opstaan bij de opstanding ten jongsten dage.”** Alleen in de opstanding kan God de beloften aan Abraham en zijn nageslacht vervullen.

¹⁰ Handelingen 24:15.

Marcus 9:1-10

In de geschiedenis van de Verheerlijking op de berg van Jezus, zoals beschreven in Marcus 9:1-10, lezen we dat de Here Jezus de discipelen opdroeg om niemand te vertellen wat ze hadden gezien “voordat de Zoon des mensen uit de doden zou zijn opgestaan”. In het Grieks staat hier **“uit de doden opgestaan”**. Deze vreemde uitspraak veroorzaakte grote verbazing onder de discipelen, dus bewaarden zij deze woorden zorgvuldig voor zichzelf en vroegen zich af wat “uit de doden opstaan” zou kunnen betekenen.

De uitdrukking “opstanding *der* doden” duidt op een algemene opstanding waarbij alle doden zouden worden opgewekt. De discipelen waren hiermee bekend. De term “opstanding *uit* de doden” duidt op een selectie waarbij bepaalde doden worden opgewekt uit de dood. Deze term was ook bekend bij de discipelen. Maar de uitdrukking “tussen de uit doden opstaan” was nieuw voor hen en veroorzaakte grote verwondering onder hen. Deze uitdrukking duidt op een verdere selectie.

Dit is echter niet de plaats om een studie te beginnen naar de volgorde en de onderwerpen van de verschillende opstandingen. Wat ik wil benadrukken is dat de taal die wordt gebruikt om onze opstanding en de opstanding van Christus te beschrijven, vereist dat wij worden opgewekt uit de doden en niet uit de levenden. Als de doden leven, dan worden we niet uit de dood opgewekt en dan is alle taal die wordt gebruikt om onze opstanding en de opstanding van Christus te beschrijven zinloos. Hij verklaarde uitdrukkelijk dat de Zoon des mensen uit de dood zou opstaan. Niet alleen een lichaam, maar de Zoon des mensen zelf.

Johannes 5

In Johannes 5:25 verklaarde onze Heer dat het uur komt waarin de doden de stem van de Zoon van God zullen horen en zij die horen zullen leven. De discipelen werd verteld dat zij niet verbaasd moesten zijn over zijn woorden, want, zo voegde Hij eraan toe, **“de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel”** (Joh.5:28-29).

Als de rechtvaardige doden onmiddellijk bij Christus zouden komen, zouden zij zeker zijn stem horen terwijl zij bij Hem zijn. Hoe kan het dan zijn dat zij op een bepaald moment in de toekomst zijn stem zullen horen en leven? Hoe kan iemand de opstanding ten leven ervaren als hij niet dood is? Deze woorden van onze Heer geven duidelijk aan dat Hij dode mensen in gedachten had toen Hij sprak, en niet alleen dode lichamen. Hij beschouwde hen als dood en in hun graven.

I Corinthiërs 15

Dit hoofdstuk wordt gewoonlijk het hoofdstuk over de opstanding genoemd. De opstanding is het belangrijkste onderwerp ervan en hieruit kunnen we meer leren over de opstanding dan uit enig ander gedeelte van Gods Woord. Het begint met de uitleg dat het om een verkondiging gaat van het goede nieuws dat Paulus aan de Corinthiërs had verkondigd. Zijn boodschap was gericht op Christus en hij had de dood van Christus, de begrafenis van Christus en de opstanding van Christus verkondigd. Zij hadden zijn boodschap ontvangen, zij stonden erachter en zij waren erdoor gered. Maar het lijkt erop dat een aantal Corinthiërs ongelovige gelovigen waren. Zij aanvaardden de opstanding van Christus als een waarheid, zij verkondigden het als een waarheid, maar door een andere uitleg ontkenden zij het. Zij aanvaardden en geloofden de waarheid dat Christus uit de dood was opgestaan, maar toch zeiden zij dat er niet zoiets bestond als opstanding uit de dood. Wat zij in de ene boodschap bevestigden, ontkenden zij in een andere boodschap. Wij verbazen ons over hun inconsistentie, maar de meeste christenen van vandaag zijn nog in consequenter.

De gemiddelde christen zegt dat hij gelooft dat Christus voor onze zonden is gestorven, hij aanvaardt en verkondigt dit als waarheid. Maar wanneer wij hem vragen of hij werkelijk gelooft dat Christus daadwerkelijk is gestorven, geeft hij schoorvoetend toe dat dit helemaal niet is wat hij gelooft. Hij gelooft niet dat Christus is gestorven, maar dat Hij gewoon uit zijn lichaam is gestapt en het aan het kruis achterliet, terwijl Hij, vergezeld door de berouwvolle dief, naar het paradijs ging. Hij gelooft niet dat Christus drie dagen en drie nachten dood was, want hij is van mening dat Hij druk bezig was met een of andere activiteit in de onderwereld, die vaag wordt omschreven als prediken tot de geesten in de gevangenis – een uitdrukking die aan de Schrift is ontleend.

De 'orthodoxen' zouden het oneens zijn met Maria's uitspraak: **“zij hebben mijn Here weggenomen en ik weet niet, waar zij Hem neergelegd hebben.”** Ze zouden haar corrigeren en zeggen dat het niet haar Heer was, maar alleen zijn lichaam.

De woorden van Paulus zouden voor de 'orthodoxen' onaanvaardbaar zijn. Hij predikte dat Christus is gestorven, dat Hij is begraven, dat Hij op de derde dag uit de dood is opgestaan en dat Hij door Kefas werd gezien. De 'orthodoxen' zullen toegeven dat het Christus was die door Kefas werd gezien, maar zij beweren dat het slechts iets was dat zijn lichaam wordt genoemd dat is gestorven, is begraven en op de derde dag weer is opgestaan.

Paulus daagde de Corinthiërs uit door hen te vragen **waarom zij predikten dat Christus uit de dood was opgestaan, en vervolgens zeiden dat er geen opstanding van de doden is** (I Cor.15:12). Zij waren als de predikanten van tegenwoordig die hun toehoorders aansporen om in hun hart te geloven dat God Christus uit de dood heeft opgewekt (Rom.10:9), terwijl zij tegelijkertijd beweren dat Hij niet drie dagen en drie nachten dood was.

Als we door woorden of houding de opstanding der doden ontkennen, ontkennen we het hele heilsplan. “Indien er geen opstanding der doden is, dan is ook Christus niet opgewekt. En indien Christus niet is opgewekt, dan is immers onze prediking zonder inhoud, en zonder inhoud is ook uw geloof. Dan blijken wij ook valse getuigen van God te zijn, want dan hebben wij tegen God in getuigd, dat Hij de Christus opgewekt heeft, die Hij toch niet heeft opgewekt, indien er geen doden opgewekt worden” (I Cor.15:13-15).

Paulus gaat deze hele kwestie onbevreesd tegemoet. Hij was een realist die de dingen zag zoals ze waren en stond zichzelf niet toe ze verkeerd te zien, dat wil zeggen zoals hij ze graag zou willen zien. Hij stelt zich niet inschikkelijk op en sluit geen compromissen. Hij stelt dat **“indien er geen doden opgewekt worden, dan is Christus ook niet opgewekt; en indien Christus niet is opgewekt, dan is uw geloof zonder vrucht, dan zijt gij nog in uw zonden.”** Maar nog erger is het, als er geen doden opgewekt worden, dat **“ook zij, die in Christus ontslapen zijn, verloren” zijn** (I Cor. 15:16-19).

Op een bepaald moment in zijn leven had Paulus in Efeze met wilde dieren gevochten. Hij verklaart dat dit allemaal zinloos was als de doden niet opstaan. Hij had dat lijden niet hoeven ondergaan. “Indien er geen doden worden opgewekt, laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij” (I Cor.15:32).

Het christendom als geheel gelooft dat zelfs als er geen opstanding van de doden zou zijn, dit weinig uit zou maken. Zij zijn van mening dat de doden “door de deur van de dood” een groter en vollediger leven zijn binnengegaan en dat zij nu de volheid van zegeningen genieten. Voor hen voegt de opstanding niets toe. Als het gebeurt, prima, maar als het nooit gebeurt, zullen de rechtvaardige doden uiterst gelukkig zijn in de hemel en zullen de goddeloze doden zwaar gestraft worden in de hel. Dit is echter niet het getuigenis van het Woord van God. Dat openbaart ons dat de doden wachten op de opstanding en als de doden niet opstaan, dan zijn zelfs de doden in Christus verloren.

Dood zonder opstanding in het vooruitzicht is vernietiging. Dat is het lot van hen die de tweede dood sterven.

Terwijl ik dit schrijf, liggen er drie brochures voor me. Ze zijn getiteld ‘*Waar zijn de doden?*’, ‘*Leven de doden?*’ en ‘*Kunnen de levenden met de doden praten?*’ Ze zijn geschreven vanuit het orthodoxe standpunt en de auteurs doen hun best om hun standpunten te bewijzen. Dat is een ware worsteling. Deze schrijvers zijn er vrijwel zeker van dat ze alle tegenstanders van hun standpunten hebben uitgeschakeld. Ze weten echter dat ze schrijven voor mensen wier standpunten al vastliggen. Wie de waarheid zoekt, vindt deze brochures erg onlogisch. Ze geven op geen enkele van deze vragen antwoord.

Hoe eenvoudig worden deze vragen wanneer we onze koppige wil buigen en het getuigenis van het Woord van God aanvaarden. De eerste vraag wordt beantwoord door I Corinthiërs 15:18. De doden in Christus bevinden zich in een toestand die van dien aard is dat, als er geen opstanding van de doden is, zij verloren zullen zijn. De tweede vraag wordt beantwoord door de logica van de zaak zelf. Als zij dood zijn, leven zij niet. Als zij leven, zijn zij niet dood. Zien deze schrijvers dan niet in dat als zij bewijzen dat de doden leven, zij ook bewijzen dat de levenden dood zijn? De derde vraag is inderdaad eenvoudig. De levenden kunnen niet met de doden praten. De schrijver van de brochure over dit onderwerp probeert te bewijzen dat levenden in de hemel niet met levenden op aarde kunnen praten. Aan het einde besluit hij dat hij heeft bewezen dat levenden niet met doden kunnen praten. De vreselijke golf van spiritisme die de wereld aan het einde van elke grote oorlog lijkt te overspoelen, kan worden gestopt als mannen van God de waarheid van God prediken dat de doden dood zijn tot de opstanding.

I Thessalonicenzen 4

Op een bepaald moment in zijn bediening werd het de plicht van de apostel Paulus om troostende woorden te spreken tot de heiligen in Thessaloniki wier geliefden waren ontslapen. Hij had een valse trooster kunnen zijn en mooie woorden kunnen spreken die niet de waarheid waren. Hij had kunnen vertellen dat hun geliefden “uit het lichaam uit wonen en bij den Heere in wonen”, dat ze ‘bij de Heer waren’ of dat ze ‘gelukkig waren in de hemel.’ Als deze dingen waar waren geweest, zouden het de meest solide woorden van troost en bemoediging zijn geweest die hij had kunnen spreken. Maar hij vertelt dit niet aan hen. Hij wil dat zij niet treuren als mensen die geen hoop hebben en daarom houdt hij hun hoop voor. De Heer zou uit de hemel neerdalen, de doden in Christus zouden als eersten opstaan en dan zouden zij samen met de levenden worden opgenomen om de Heer in de lucht te ontmoeten. Hierdoor zouden zij bij de Heer zijn.

Als mensen bij de Heer gaan zijn, kan dat op twee manieren gebeuren. Ofwel door de opname, ofwel door de opstanding. Hij zal niet bij Hem zijn door de dood. Paulus spoort de Thessalonicenzen aan om elkaar met deze woorden te troosten.

De opstanding van Christus

Een van de betere geestelijke liederen, erg populair in evangelische kerken, heeft als eerste couplet en refrein de volgende woorden:

Low in the grave He lay - Jesus my Savior!
 Waiting the coming day - Jesus my Lord!
 Up from the grave He arose,
 With a mighty triumph o'er His foes;
 He arose a Victor from the dark domain,
 And He lives forever with His saints to reign.
 He arose! He arose! Hallelujah! Christ arose!¹¹

Deze studies zijn niet de plek voor mij om in te gaan op enige leer betreffende de persoon en aard van Jezus Christus. Ik geloof dat God één is. Maar Hij heeft Zichzelf geopenbaard als Vader, Zoon en Heilige Geest; en dat de kroon op zijn openbaring in de Zoon was. Als de reeds bestaande had de Zoon geen begin, maar als mens had Hij wel een begin. Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. Hij werd geboren als mens, leefde als mens en stierf als mens. Er is geen enkele tekst in de Schrift die leert dat Christus bij zijn geboorte in een menselijk lichaam kwam, dat Hij dat bij zijn dood verliet en er vervolgens bij zijn opstanding weer in terugkeerde. Op elk moment tussen het moment van zijn geboorte en het heden was en is Hij volledig vereenzelvigd met datgene waar sommige mensen van beweren dat slechts zijn lichaam was.

Tijdens zijn bediening liet Hij zijn discipelen zien hoe Hij moest lijden, gedood zou worden en op de derde dag weer zou opstaan. Hij gebruikte de woorden “de Zoon des mensen zal in het hart der aarde zijn, drie dagen en drie nachten” en “de Zoon des mensen zal weer opstaan uit de dood” toen Hij sprak over zijn dood en opstanding. Hij heeft nooit gesuggereerd dat er iets met zijn lichaam zou kunnen gebeuren dat niet *Hem* was overkomen.

Daarom zingen we de waarheid wanneer we zeggen dat Hij in het graf lag. We spreken de waarheid wanneer we zeggen dat Hij uit het graf is opgestaan. De godsdienstige wereld kan dit zingen en er haar eigen uitleg aan geven. Ik geloof het letterlijk.

In de geschiedenis van de dood van Christus vinden we de vermelding dat Jozef aan Pilatus het lichaam van Jezus vroeg en nadat Pilatus hem toestemming had gegeven, kwam hij daarom en nam het lichaam van Jezus weg. Sommigen zouden hieruit willen afleiden dat de Geest ons wilde laten begrijpen dat het niet langer Jezus was, maar alleen zijn lichaam. Dat is echter niet mogelijk want, alsof het Woord zich uitdrukkelijk tegen een dergelijke gedachte wilde wapenen, er staat: “in die hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand was bijgezet; daar dan legden zij Jezus neder” (Joh.19:41-42). Hoe waar is het: “Diep in het graf lag Hij – Jezus, mijn Verlosser!” Als mensen dit niet geloven, dan moeten ze eerlijk zijn en ophouden het te zingen.

Toen Maria op de ochtend van zijn opstanding naar het graf kwam, zei ze tegen Petrus en Johannes: **“Zij hebben de Here weggenomen uit het graf en wij weten niet, waar zij Hem hebben neergelegd”** (Joh.20:2). Toen de discipelen zeer verbaasd waren over deze vreemde wending, zeiden de twee hemelse boodschappers tegen hen:

“Wat zoekt gij de levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt” (Luc.24:5-6).

En als we vragen waarom Hij niet onder de doden was, komt het antwoord: “Omdat Hij was opgestaan.” Als Hij niet was opgestaan, zou Hij nog steeds onder de doden zijn.

¹¹ Hiervan heb ik geen Nederlandse tekst kunnen vinden.

Zie ook https://kerkliedwiki.nl/Low_in_the_grave_He_lay#Vertalingen. De (vrije) vertaling luidt:

Diep in het graf lag Hij – Jezus, mijn Verlosser!
 Wachtend op de komende dag – Jezus, mijn Heer!
 Op uit het graf stond Hij op,
 Met een machtige overwinning op Zijn vijanden;
 Hij stond op als Overwinnaar uit het duistere rijk,
 En Hij leeft voor eeuwig om te regeren met Zijn heiligen.
 Hij stond op! Hij stond op! Halleluja! Christus stond op!

Keer op keer leggen mannen van God nadrukkelijk het getuigenis af: "Wij aanbidden geen dode Christus." Dat is waar, wij aanbidden niet iemand die dood is. Maar we moeten altijd in gedachten houden dat de enige reden waarom we dit zeggen, is omdat Hij uit de dood is opgestaan. Zonder de opstanding zou Hij niet leven. En als we eenmaal in de toestand van de dood zijn gekomen, zouden we zonder de opstanding nooit meer leven.

De waarheid kan soms bitter zijn, maar ze stelt nooit teleur. Laten we de feiten onder ogen zien. Als er geen opstanding van de doden is, zijn onze dierbaren verloren. Je kunt op die grafsteen "GEEN HOOP" beitelten, als de doden niet opstaan. Maar voordat we die radicale stap zetten, laten we naar zijn woorden luisteren:

"Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwichheden" (Openb.1:18);

"Dit zegt de eerste en de laatste, die dood geweest is en levend geworden" (Openb.2:8);

"want Ik leef en gij zult leven" (Joh.14:19).